ව්‍යවසායකත්වය හා රටේ සංවර්ධනය

කෝලිත සිල්වා
සහකාර අධ්‍යක්ෂ
ව්‍යවසායකත්ව සංවර්ධන අංශය

රටක විවිධ පාරිසරික හා සමාජ තත්ත්වයන් යටතේ ව්‍යවසායකයන් බිහිවීම සහ ව්‍යවසායකත්ව හැකියාවන් වර්ධනය සිදුවන අතර ව්‍යවසායකයා පිළිබඳව නිර්වචනයන් කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

ව්‍යවසායකයා යනු

- ⇨ ව්‍යවසායකයා අවදානම් දරන්නෙකි - Risk Taker
- ⇨ ව්‍යවසායකයා සංවිධායකයෙකි - Organizer
  ව්‍යවසායකයා නිෂ්පාදන සාධක සංයෝග කරනු ලබන ආර්ථික නියෝජිතයෙකි, නැතිනම් සංවිධායකයෙකි - JB say
- ⇨ ව්‍යවසායකයා නවෝත්පාදන සිදුකරන්නෙකි - Innovator
  ව්‍යවසායකයා යනු නවෝත්පාදන තුළින් ලාභ උපරිම කිරීමට උත්සාහ කරන ආර්ථික මිනිසෙකි - (JA Dchumpeter - 1991)
- ⇨ ව්‍යවසායකයා නිතරම වෙනසක් සොයන ඊට ප්‍රතිචාර දක්වමින් එය තමන්ගේ වාණිජමය අවස්ථාවක් ලෙස පත්කරගන්නෙකි - (Peter Drucker)

රටක සමෘද්ධිය උදෙසා ඉහත ආකාරයට ක්‍රියා කිරීම ව්‍යවසායකත්වයවන අතර, නවෝත්පාදන සිදු කිරීම, සම්පත්වලින් උපරිම ප්‍රයෝජන ගැනීම, රැකියා ජනනය, පාරිභෝගික අවශ්‍යතා ඉටුකිරීම, ආදායම් උත්පාදනය වැනි කරුණු නිසා ව්‍යවසායකයාට රටක හිමිවනුයේ අද්විතීය ස්ථානයකි. විශේෂයෙන්ම දෙවන ලෝක යුද්ධයෙන් පසු ජපානය වැනි රටවල් ලෝක ආර්ථිකයේ බලවතකුවීම වටා ඇති රහස ව්‍යවසායකත්වයයි. එසේම වර්තමානයේ සංවර්ධිතභාවයට පත්වී ඇති කොරියාව, මැලේසියාව, සිංගප්පූරුව, හොංකොං වැනි රටවල්වල සාර්ථකත්වයට හේතුවී ඇත්තේ ව්‍යවසායකත්වය පිළිබඳව වැඩි නැඹුරුවකින් කටයුතු කිරීම වේ

ව්‍යවසායකත්වයේ වැදගත්කම

රැකියා උත්පාදනය

ව්‍යවසායකයින් ඔවුන්ට සහ අන් අයට රැකියා බිහිකරන [illegible] යෝජකයින් වේ. ඒ අනුව විරැකියා [illegible] ඔවුන් සහයවන්නෝ [illegible]

දේශීය සම්පත්

ව්‍යවසායකයින් දේශීය සම්පත් භාවිතා කරන [illegible] ඒවායේ වටිනාකම වැඩිවේ.

ව්‍යාපාරය විමධ්‍යගත කිරීම සහ ව්‍යාපාර විවිධාංගීකරණය කිරීම

ව්‍යවසායකයින් ව්‍යාපාර අවස්ථාවන් හඳුනාගෙන ගම්බද ප්‍රදේශ ඇතුළු සුදුසු ප්‍රදේශවල ඒවා ස්ථාපිත කරති.

තාක්ෂණය ප්‍රවර්ධනය

ව්‍යවසායකයින්ට ඔවුන්ගේ නිර්මාණශීලී හැකියාව හේතුවෙන් තාක්ෂණය භාවිතයට හා එහි වර්ධනයට දායකවීමට පුළුවන.

අරමුදල් රැස්කිරීම

ව්‍යවසායකත්වය අරමුදල් රැස්කිරීම සහ [illegible] වැඩිකරනු ලබයි.

ව්‍යවසායක සංස්කෘතියක් ප්‍රවර්ධනය කිරීම

සාර්ථක ප්‍රතිරූපයක් ගොඩනගා ගැනීමෙන් තරුණ තරුණියන්හට ආදර්ශයට ගත හැකි ආදර්ශයක් ලෙස ව්‍යවසායකයින් පත්වේ.

වැදගත් ව්‍යවසායකත්ව ගුණාංග

- **වෙහෙසවී වැඩ කිරීම**

  ව්‍යාපාරයක් කරගෙන යාමට විශාල ශක්තියක් සහ උනන්දුවක් අවශ්‍යවේ. මෙයට [illegible] පැය ගණනක් වැයකිරීමට ඇති හැකියාව. [illegible] උත්සාහයකින් විශාල වශයෙන් වැඩ [illegible] සාමාන්‍ය ප්‍රමාණයට වඩා අඩු නින්දක් නිදාගැනීමේ හැකියාව ඇතුළත් වේ

- **ආත්ම විශ්වාසය**

  ව්‍යවසායකයින් තමන් ගැන සහ [illegible] සාර්ථක [illegible] ඔවුන් සතු හැකි [illegible] ගැන විශ්වාසය [illegible] යම් දෙයක් අවශ්‍ය නම් සහ එය [illegible] ක්‍රියාකිරීමට සූදානම් [illegible] ගෙනෙනු ඇත යන [illegible]

o අනාගතය සඳහා ගොඩනගාගැනීම

ඔවුන්ගේ හැකියාවන් පදනම් කරගනිමින්, ඔවුන් වෙනුවෙන් සුරක්ෂිත රැකියාවක් සහ ආදායම් මාර්ගයක් ගොඩනගාගැනීම, වඩා සාර්ථක ව්‍යාපාරික පුද්ගලයින්ගේ අභිමාර්ථය වේ. ව්‍යාපාරයක ආදායම සැලකියයුතු තත්ත්වයකට ගෙන ඒමට වසර කිහිපයක් ගතවන බව ව්‍යවසායකයින්ට යම් අවබෝධයක් ඇති බව මින් අදහස් කෙරේ.

o ලාභයට නැඹුරු

මුදල් උපයාගැනීමට ඇති උනන්දුව, ව්‍යාපාරයක හිමිකරුවකුවීමට ව්‍යවසායකයකු සතු සුදුසුකම පැහැදිලිව පෙන්නුම් කිරීමකි. ව්‍යාපාරයට මුල් තැන දියයුතු බව හඳුනාගැනීම මෙයින් අදහස් කෙරේ. ලාභ උපයාගැනීමෙන් පසු එම ලාභය භාවිතා කරන්නේ කෙසේද? ව්‍යාපාරය පුළුල් කිරීම සඳහා හෝ පෞද්ගලික භාවිතය සඳහාද යන්න ව්‍යවසායකයාට තීරණය කළ හැකිය.

o ඉලක්ක නැඹුරු

යථාර්ථවාදී අරමුණු හෝ ඉලක්කයන් ස්ථාපිත කිරීම සහ ඒවා කරා ලඟාවීමට අධිෂ්ඨානයෙන් යුතුව ක්‍රියාකිරීම මත ව්‍යාපාරයක සාර්ථකත්වය රඳාපවතී. ඉලක්කයන් ස්ථාපිත කිරීමට (පුද්ගලයෙකු වටිනායයි සිතන දේවල්) සහ ඒවා කරා ලඟාවීමට ක්‍රියාකිරීමට ඇති මෙම හැකියාව, ව්‍යවසායකයකු වීමේ මූලික අවශ්‍යතාවයක් වේ.

o නොපසුබට උත්සාහය

ගැටළු සහ බලාපොරොත්තු කඩවීම් සෑම ව්‍යාපාරයකම පවතී. ගැටළු විසඳීමේදී උත්සාහවන්තවීම සාර්ථක ව්‍යවසායකයකු වීමට ප්‍රධාන හේතුවකි.

o අසාර්ථකවීම දරාගත හැකිවීම

සෑම ව්‍යාපාරයකම බලාපොරොත්තු කඩවීම් සහ අසාර්ථකවීම් එමෙන්ම සාර්ථකවීම්ද නියත වශයෙන් පවතී. අසාර්ථකවීම් හඳුනාගැනීම, ඒවායින් ඉගෙන ගැනීම සහ නව අවස්ථාවන් සොයාගැනීම, ආසර්ථකවීම් දරාගැනීමෙහි ඇතුළත් වේ. මෙම ලක්ෂණ නොමැති වුවහොත් සිදුවන්නාවූ මුල්ම අසාර්ථකවීම් මගින් ස්වයං රැකියාවක් කිරීමට යම් පුද්ගලයෙකු ගන්නා උත්සාහයන් නිමාවේ.

o ප්‍රතිචාරවලට ප්‍රතික්‍රියා දැක්වීම

ඔවුන් කෙතරම් සාර්ථකව කරගෙන යනවාද කියා දැනගැනීමට සහ ඔවුන්ගේ ක්‍රියාකාරීත්වයන් අඛණ්ඩව කරගෙන යාමට ව්‍යවසායකයින් සැලකිලිමත්වේ. අන් අයගේ වටිනා ප්‍රතිචාරයන් සහ අවවාද ලබාගැනීම ව්‍යවසායකයකු සතු තවත් වැදගත් ලක්ෂණයකි.

o මූලාරම්භයන් ප්‍රදර්ශනය කිරීම

සාර්ථක ව්‍යවසායකයකු මූලාරම්භයන් ලබාගන්නා බව සහ සාර්ථකවීමට හෝ අසාර්ථකවීමට පෞද්ගලිකවම වගකියන බවට ඔවුන් පත්වන බව පර්යේෂණවලින් පෙන්නුම්කර ඇත.

o සවන්දීමට කැමති බව

සාර්ථක ව්‍යවසායකයකු ඇතුළත පමණක් බලන එමෙන්ම, බාහිර සම්පත් කිසිවක් භාවිතා නොකරන්නාවූ පුද්ගලයෙකු නොවේ. ස්වයං රැඳාපැවැත්ම මගින් අවශ්‍ය විටකදී බැංකු නිලධාරීන්, ගණකාධිකාරීන් සහ ව්‍යාපාරයක් සඳහා උපදෙස් දෙන්නන් වැනි පුද්ගලයින්ගෙන් උපකාර ඉල්ලීමට ඇති හැකියාව බැහැර නොකරයි. වෙනත් පුද්ගලයින්ගේ අවවාදවලට සවන්දීමට ඇති හැකියාව ව්‍යවසායකයකුගේ ප්‍රධාන ලක්ෂණයකි.

o තමාගේම තත්ත්වයෙන් ස්ථාපිත කිරීම

තමන්ගේ ක්‍රියාකාරකම් සඳහා තත්ත්ව මට්ටම් ස්ථාපිත කිරීම සහ ඒවා ඉටුකර ගැනීමට ක්‍රියාකාරීවීම සාර්ථක ව්‍යවසායකයකු හුවාදැක්වීමකි. මෙම තත්ත්ව මට්ටම් ආදායම, ගුණාත්මක බව, වෙළඳාම සහ නිෂ්පාදන පිරිවැටුම් විය හැකිය. බොහෝ ව්‍යවසායකයන්හට සෑම වර්ෂයකදීම වඩා හොඳින් කිරීම සහ වර්ෂයක් වර්ෂයක් පාසා උසස් තත්ත්ව මට්ටම් ස්ථාපිත කිරීමට සහ ඒවා ඉටුකරගැනීමට ක්‍රියාකිරීමට අවශ්‍යවේ.

o අවිනිශ්චිත තත්ත්වයන් දරාගත හැකිබව

ව්‍යවසායකයකුවීම රැකියාවක යෙදීමට වඩා අවිනිශ්චිත වේ. මෙම අවිනිශ්චිත තත්ත්වය බොහෝ දුරට පවතින්නේ පිරිවැටුමවන නමුත්, ද්‍රව්‍ය ප්‍රවාහනය සහ මිළ ගණන්, බැංකු සහාය වැනි වෙනත් ක්ෂේත්‍රවල මෙය නිරන්තරව පවතී. වැඩි ආතතියකින් තොරව අවිනිශ්චිත තත්ත්වයන් දරාගැනීමට ඇති හැකියාව ව්‍යවසායකයකුවීමට අවශ්‍ය විශේෂ ලක්ෂණයකි.

o කැපවීම

ව්‍යාපාරයක් ආරම්භ කිරීම සහ පවත්වාගෙන යාම කාලය, මුදල් සහ ජීවන රටාව වැනි කරුණුවල ව්‍යවසායකයකුගේ පූර්ණ කැපවීම මත සිදුවේ. මෙය ව්‍යවසායකයකුගේ ජීවිතයේ ප්‍රමුඛතම ස්ථානයක් ගත යුතුය.

o ශක්තිය මත ගොඩනැගීම

ඔවුන් සතු දැනේ හැකියාවන්, අන්තර් පුද්ගල සබඳතා පැවැත්වීමේ හැකියාවන්, විකුණුම් හැකියාවන්, සංවිධානය කිරීමේ හැකියාවන්, ලිවීමේ දක්ෂතාවයන්, විශේෂ නිෂ්පාදනයක් හෝ සේවාවක් සම්බන්ධ දැනුම, රක්ෂණයක යෙදී සිටින පුද්ගලයින් ගැන දැනුම සහ සම්බන්ධකම් ජාලයක් ගොඩනගා ගැනීම සහ භාවිතා කිරීමෙහි හැකියාව වැනි ශක්තීන් මත සාර්ථක ව්‍යාපාරික පුද්ගලයින් ඔවුන්ගේ වැඩ ගොඩනගාගනී.

o විශ්වාසනීයත්වය සහ අවංකභාවය

පොරොන්දු ඉටුකිරීම හා සම්බන්ධ අවංකත්වය, සාධාරණත්වය සහ විශ්වසනීයත්වය වැනි ගුණාංග, ව්‍යවසායකයකු හට අත්‍යාවශ්‍ය ගති ලක්ෂණයන්ය.

o අවදානම් දැරීම

ව්‍යවසායකයකුවීම යම් ප්‍රමාණයකට අවදානමකි. ව්‍යවසායකයින්හට ගණනය කළ අවදානම් තත්ත්වයන් දැරීමට හැකියාවක් ඇත. වියහැකි වියදම් සහ ආදායම් ගණන් බැලීම, සාර්ථකවීමේ හැකියාව සහ අවදානමින් මිදීම සඳහා පුද්ගලයෙකු කෙරෙහි විශ්වාසය තැබීම මෙවැනි අවදානම් තත්ත්වයන්ට අයත්වේ. වෙනත් අයට අවදානම් තත්ත්වයන්ගෙන් අඩක් භාරගැනීමට සලස්වා ව්‍යවසායකයින් තමන්ගේ අවදානම් අඩුකරගන්නා බැවින්, ඔවුන් අවදානම් මගහරින්නන් ලෙස ඇතැම් විට සලකනු ලැබේ. බැංකුකරුවන්, සැපයුම්කරුවන් සහ පාරිභෝගිකයින් ව්‍යවසායකයින්ගේ අවදානම් භාරගන්නා අය විය හැකිය.

ව්‍යවසායකත්වය ජාතික සමෘද්ධියට බලපාන ආකාරය